

XIII. Den genoptagne samling 15. januar-23. februar 1962.

Angola-spørgsmålet.

(Dagsordenen punkt 27).

På 15. generalforsamling nedsattes en underkomité på 5 medlemmer, nemlig Bolivia, Dahomey, Finland, Malaya og Sudan, til at undersøge Angola-spørgsmålet og snarest muligt aflægge beretning om undersøgelsens resultat. Underkomiteen afgav den 20. november 1961 sin beretning, som dannede grundlaget for Angola-spørgsmålets behandling på 16. generalforsamling direkte i plenarforsamlingen, hvor dette spørgsmål var det første på den 15. januar 1962 genoptagne samlings dagsorden.

Resolutioner. Der fremsattes 2 resolutionsforslag:

(1) Bulgarien og Polen forelagde et resolutionsforslag, hvori der rettedes en opfordring til Sikkerhedsrådet om snarest at overveje sanktioner imod Portugal, hvis „kolonikrig“ i Angola erklæredes at indebære en trussel imod international fred og sikkerhed. Desuden opfordredes i resolutionsudkastet alle lande til at nægte Portugal enhver støtte og bistand og at standse enhver eksport af våben eller andet krigsmateriel til dette land.

(2) 44 afro-asiatiske lande fremlagde et resolutionsforslag, der bl. a. indeholdt en opfordring til Portugal om at afstå fra undertrykkelsesforanstaltninger i Angola og at respektere befolkningens ret til selvbestemmelse og uafhængighed; endvidere en opfordring til at iværksætte udstrakte politiske, økonomiske og sociale reformer i Angola og til at oprette frit valgte og repræsentative politiske institutioner med henblik på, at den politiske magt overdrages til Angolas befolkning. Desuden foresloges det i en paragraf i udkastet, at underkomiteen skulle fortsætte sit arbejde, og at komiteen skulle rapportere til generalforsamlingen gennem den særlige 17-mands komité til behandling af koloni-spørgsmål. Denne sidstnævnte komité skulle give Angola-spørgsmålet en prioritetsbehandling med henblik på, at befolkningen i Angola hurtigt kunne opnå uafhængighed.

I resolutionsudkastet opfordredes også Portugals regering til øjeblikkeligt at løs-

lade alle angolesiske politiske fanger, og alle stater opfordredes til at nægte Portugal enhver hjælp og bistand, som måtte kunne bruges til undertrykkelse af befolkningen i Angola.

Ved afstemningen blev det nævnte bulgarsk-polske resolutionsforslag nedstemt med 26 stemmer for, 43 imod, medens 32 afstod. Foruden østlandene stemte bl. a. Indien, Indonesien og Ghana for forslaget. Blandt de lande, der stemte imod, var Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Derefter kom det afro-asiatiske forslag til afstemning og vedtoges med 99 stemmer for, 2 imod (Sydafrika og Spanien), medens 1 land afstod (Frankrig).

Efter amerikansk anmodning fandt der før afstemningen om det afro-asiatiske resolutionsudkast to delafstemninger sted. Ved den ene faldt forslaget om, at underkomiteens beretning til sikkerhedsråd og generalforsamling skulle gå gennem det særlige 17-mands udvalg om koloni-spørgsmål. Ved afstemningen stemte 37 for, 44 imod, medens 20 afstod. Danmark, Finland, Norge og Sverige var blandt de lande, som stemte imod.

Den anden drejede sig om den paragraf, der gik ud på, at 17-mands udvalget skulle give Angola-spørgsmålet en prioritetsstilling med henblik på hurtig opnåelse af uafhængighed for befolkningen i Angola. Afstemningen herom viste 44 for, 32 imod og 26 abstentions. Der opnåedes således ikke det fornødne to trediedele flertal for vedtagelsen. Danmark, Finland, Norge og Sverige var blandt dem, der stemte imod.

I den vedtagne resolution bekræftedes det angolesiske folks ret til selvbestemmelse og uafhængighed; Portugal opfordres til at iværksætte reformer og frigive politiske fanger samt at give 17. generalforsamling underretning, om hvilke skridt der er taget til iværksættelse af nærværende resolution; og underkomiteen opfordres til at indberette til sikkerhedsråd og generalforsamling om gennemførelsen af nærværende resolution; FN's medlemsstater anmodes om at undlade at yde Portugal bistand, der kan anvendes til undertrykkelse